

Ügyiratszám: NAIH-606-2/2024

[...] részére

Ügyfélkapun keresztül

Tárgy: Tájékoztatás

Tisztelt [...]!

Konzultációs beadványában a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság) fordult és a Hatóság állásfoglalását kérte.

Beadványában kifejtette, hogy állami vagy helyi önkormányzati feladatot, közfeladatot ellátó szerv tagja, amely talajszennyezésre vonatkozó hatósági eljárást folytat. Az eljárás során kezelt adatok közzétételével, nyilvánosságra hozatalával kapcsolatban az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) értelmezésével kapcsolatban tette fel alábbi kérdéseit.

1. A fentiekben körülírt szerv tagjaként az Ön személye a szerv közfeladatot ellátó tevékenységére vonatkozóan az Infotv. 3. § 1. pontja szerinti természetes személynek minősül-e?
2. Jogszába ütköző-e, ha a szerv tagjaként annak tevékenységével kapcsolatban Ön mint magánszemély véleményt fogalmaz meg az online közösségi oldalon, nagy nyilvánosság előtt?
3. Jogszába ütköző-e, ha a szerv tagjaként annak tevékenységével kapcsolatban Ön mint magánszemély bizonyítékkal alátámasztott tényt közöl az online közösségi felületen, nagy nyilvánosság előtt?
4. Jogszába ütköző-e, ha a szerv tagjaként annak tevékenységével kapcsolatban Ön mint magánszemély bizonyítékot hoz nyilvánosságra?
5. Egy település magántulajdonú ingatlanán felfedezett, ismeretlen elterjedésű, akár a település további ingatlanjait is veszélyeztető talajszennyezéssel kapcsolatos hatósági eljárásban, *közfeladatot ellátó szerv munkája során keletkező, személyes adatot nem tartalmazó adatok*, információk és okirati, vagy egyéb bizonyítékok az Infotv. 3. § 5. pontja alapján *közérdekű adatnak* vagy az Infotv. 3. § 6. pontja alapján *közérdekből nyilvános adatnak minősülnek-e?*
6. Az 5. pontban meghatározott ügyben a közfeladatot ellátó szerv munkája során *felhasznált, létrehozott adatok*, az eljárásban felfedezett és ismeretlen elterjedésű, akár a település többi ingatlanjait is veszélyeztető talajszennyezésre vonatkozó *adatok*, információk, bizonyítékok *közérdekű adatnak* vagy *közérdekből nyilvános adatnak minősülnek-e?*

7. Egy település közterületén *feltételezhető talajszennyezési eljárással kapcsolatos hatósági eljárásban a közfeladatot ellátó szerv munkája során keletkező adatok, információk, bizonyítékok közérdekű adatnak vagy közérdekből nyilvános adatnak minősülnek-e?*

8. A 7. pontban körülírt eljárás során *felhasznált, más, nem közfeladatot ellátó szerv által létrehozott, feltételezhetően talajszennyezésre vonatkozó adatok, információk, bizonyítékok közérdekű adatnak vagy közérdekből nyilvános adatnak minősülnek-e?*

9. Egy településen üzemelt vagy jelenleg is üzemelő, telepengedéllyel nem rendelkező, de telepengedély-köteles, potenciálisan *környezetszennyező tevékenységgel kapcsolatos hatósági eljárásban, a közfeladatot ellátó szerv munkája során keletkező, adatok, információk, bizonyítékok közérdekű adatnak vagy közérdekből nyilvános adatnak minősülnek-e?*

10. A 9. pontban meghatározott hatósági eljárásban eljáró közfeladatot ellátó szerv munkája során felhasznált, más, nem közfeladatot ellátó szerv által létrehozott, a településen üzemelt vagy jelenleg is üzemelő, telepengedéllyel nem rendelkező, de telepengedély-köteles, potenciálisan *környezetszennyező tevékenységre* vonatkozó adatok közérdekű adatnak vagy közérdekből nyilvános adatnak minősülnek-e?

11. Amennyiben az 5-10. pontokban megjelölt adatok *közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatok, azok nyilvánosságra hozatala jogszabályba ütközik-e?*

12. A *közfeladatot ellátó szerv tagjaként dolgozó személynek* kizárólag a közfeladatot ellátó tevékenységére vonatkozóan, kizárólag közfeladatának ellátásával összefüggésben, *mely adatai (név, pozíció, rang, beosztás, telefonszám, e-mailcím, stb.) hozhatóak nyilvánosságra* úgy, hogy az jogszabályba ne ütközzön?

A Hatóság az ügyben - a korábbi ügyek¹ vizsgálta során a környezeti adatok nyilvánossága tárgyában kimunkált következetes álláspontját ismertetve – a következő tájékoztatást nyújtja Önnek:

Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) VI. cikk (3) bekezdése értelmében mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.

Az információszabadság a közérdekű, valamint közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő alapvető jog, mely elősegíti a közhatalom gyakorlásának társadalmi kontrollját és a közintézmények működésének, valamint a közpénzek elköltésének átláthatóságát (transzparencia). Az alapjog elsődleges rendeltetése az állam átláthatóságának biztosítása.

Az Alkotmánybíróság 29/2014. (IX. 30.) AB határozatában az információszabadság alapjog tartalmát vizsgálva – korábbi döntéseire utalva – kifejtette, hogy a nyilvánosság a közhatalom demokratikus működésének próbája. *A közérdekű adatokhoz való szabad hozzáférés teszi lehetővé a választott népképviselői szervek, a végrehajtó hatalom, a közigazgatás jogszerűségének és hatékonyságának ellenőrzését, serkenti azok demokratikus működését.* A közérdekű adatok megismerhetősége a közhatalom, a közügyek intézésének áttetszőségét, mint alapvető demokratikus intézmény garantálását is jelenti. Egy demokratikus társadalomban a polgároknak joguk van arra, hogy az életükre alapvetően kiható döntéseket, az azokat alátámasztó indokokat és a döntéshozatalban résztvevők szakmai álláspontjait - akár késleltetetten is - megismerjék. Az Alkotmánybíróság a fenti döntésében hivatkozott, 32/1992. (V. 29.) AB határozata alapján a közhatalmi döntéshozatalra gyakorolt állampolgári ellenőrzés csak akkor lehet sikeres és hatékony, amennyiben az állampolgárok megismerhetik a szükséges információkat.

¹ NAIH/2017/2408/2/V., NAIH/2019/5627, NAIH/809/2024., NAIH/4044/2023. számú ügyek

Az Alaptörvény XXI. cikkének (1) bekezdése alapján Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.

Az Alkotmánybíróság a 28/1994. (V. 20.) határozatában – az egészséges környezethez való jog értelmezése során – kifejtette, hogy bár az egészséges környezethez való jog alanyi jogi jellege nem állapítható meg, a környezetvédelem területén vannak olyan nem kifejezetten környezetvédelmi vonatkozású alanyi jogok, mint például a *közérdekű adatok megismeréséhez való jog*. **Az információs szabadság az egészséges környezethez való jog érvényesítésének egyik legfontosabb eszköze.**

Az adatvédelmi biztos a 778/A/1997. számú ajánlásában megállapította, hogy a *környezet állapotával, változásaival összefüggő adatok nyilvánossága azért kitüntetett jelentőségű*, mert a környezetet károsító tevékenység hatásai országhatárokon túl mindenkit sújtanak, a még meg nem született generációkat is ideértve, és *mert az esetek jelentős hányadában visszafordíthatatlan károsodást, vagy csak kivételesen nagy költségráfordítással helyrehozható károkat okozhatnak.*

A BDT2006. 1359. számon közölt ítélet² értelmében döntés-előkészítő adatoknak minősülnek a belső használatra szánt munkaanyagok, emlékeztetők, tervezetek, vázlatok, javaslatok, szervezeten belül váltott levelek, tehát ebbe a fogalomkörbe konkrétan a döntés meghozatalának előkészítése körében alkotott iratok tartoznak. Ha a környezeti információ megismerésére irányuló kérelemben megjelölt adatok – *szakvélemények, objektív mérési adatok, számítások, elemzések – olyan közérdekű adatok, amelyek nem a közigazgatási feladatot ellátó szerven belüli eljárás során, hanem azt megelőzően keletkeztek, nem tagadható meg a kérelem teljesítése arra hivatkozással, hogy a megismerni kért adatok döntéselőkészítő belső adatoknak minősülnek.*

A Hatóság **NAIH/2017/2408/2/V számú, ingatlanok talajszennyezettségéről készült szakértői vélemény közérdekű adatként minősítése kérdésében készült állásfoglalásában** a fenti bírósági ítéletet megerősítette és rámutatott arra, hogy *a törvény erejénél fogva közérdekű adatnak minősülő környezeti adatokat, illetve szakértői véleményt (a részletes tényfeltárási adatokat és a műszaki beruházási tervek dokumentációját) ki kell adni, tekintettel a környezeti közérdekű adatok bárki általi megismerésének lehetőségére, az Alaptörvényben biztosított alapvető jog céljára és tartalmára.* A Hatóság hangsúlyozta, hogy a környezeti információkra a döntés megalapozását szolgáló adatok megismerhetőségét korlátozó előírások – az Infotv. 27. § (5)-(6) bekezdései – nem vonatkoztathatóak, mivel a döntéselőkészítő jelleg nem csupán formai szempontokon nyugszik, hanem tartalmi szempontokon is. *A vizsgált dokumentumok azon része, amely környezeti információkat tartalmaz, nem tekinthető döntés megalapozására szolgáló adatnak, hanem csupán a döntésekhez is felhasználható, szükséges adatnak, ezért a nyilvánosság korlátozása nem terjeszthető ki a döntés-előkészítést megelőzően, illetve során felvett, objektív mérési adatokra.*

A környezeti ügyekben az információhoz való hozzáféréstől, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, Aarhusban, 1998. június 25-én elfogadott Egyezmény³ kihirdetéséről szóló 2001. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: *Aarhusi egyezmény*) *rendelkezik az adatok hozzáférhetővé tételéről, vagyis ezen adatok az*

² Fővárosi Ítéltábla 2. Pf. 20751/2005/3.

³ A környezeti ügyekben az információhoz való hozzáféréstől, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló ENSZ–EGB-egyezmény; az európai környezetvédelmi miniszterek harmadik - 1995-ben, Szófiában megrendezett - értekezlete kezdeményezte, a szövegezést pedig az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága irányította. A dániai Aarhusban 1998. június 25-én 39 európai ország környezetvédelmi minisztere és az Európai Unió képviselője írta alá. A Magyar Köztársaság nevében, még az aláírásra nyitva álló időben, 1998. december 18-án Magyarország washingtoni nagykövete írta alá az Egyezményt, majd ezt követően megindult a ratifikációs folyamat. Ennek eredményeképp az Országgyűlés az Egyezményt a 35/2001. (VI. 1.) OGY határozattal megerősítette, és az erről szóló okiratot a külügyminiszter 2001. július 3-án eljuttatta az Egyezmény letéteményezéséhez. Az Egyezmény rendelkezéseit Magyar Köztársaság tekintetében 2001. október 30-tól kell alkalmazni.

információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) értelmében közérdekű adatnak minősülnek.

A környezeti adatokra vonatkozó szabályozás „lex speciális”, a szakterületre vonatkozó speciális információk jellege miatt eltérő, tartalmában is szigorúbb a közérdekű és közérdekből nyilvános adatokra vonatkozó általános szabályokhoz képest.

A jogalkotó a közérdekű, valamint a közérdekből nyilvános adatok közlésére vonatkozó általános szabályokat az Infotv-be foglalta.

Az Infotv. 1. §-a alapján a törvény célja a hatálya alá tartozó tárgykörökben az adatok kezelésére vonatkozó alapvető szabályok meghatározása annak érdekében, hogy – a magánszféra védelme mellett – a közügyek átláthatósága a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő jog érvényesítésével megvalósuljon.

Az Infotv. 3. § 1. pontja szerint e törvény alkalmazása során érintett: bármely információ alapján azonosított vagy azonosítható természetes személy.

Az Infotv. 3. § 5. pontja alapján közérdekű adat: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy **kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett**, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat.

Ugyanezen § 6. pontja szerint közérdekből nyilvános adat: a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli.

Az Infotv. 26. § (1) bekezdése alapján a helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek (a továbbiakban együtt: **közfeladatot ellátó szerv**) lehetővé kell tennie, hogy **a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot – az e törvényben meghatározott kivételekkel – erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse.**

Az Infotv. 26. § (2) bekezdése szerint közérdekből nyilvános adat **a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörében eljáró személy neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízása, a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata, valamint azok a személyes adatai, amelyek megismerhetőségét törvény előírja.** A közérdekből nyilvános személyes adatok a célhoz kötött adatkezelés elvének tiszteletben tartásával terjeszthetők. A közérdekből nyilvános személyes adatok honlapon történő közzétételére az 1. melléklet és a közfeladatot ellátó személy jogállására vonatkozó külön törvény rendelkezései irányadóak.

Az Infotv. 27. § (5) bekezdése alapján a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörébe tartozó döntés meghozatalára irányuló eljárás során készített vagy rögzített, a döntés megalapozását szolgáló adat a keletkezésétől számított tíz évig nem nyilvános. Ezen adatok megismerését – az adat megismeréséhez és a megismerhetőség kizárásához fűződő közérdek súlyának mérlegelésével – az azt kezelő szerv vezetője engedélyezheti.

Az Infotv. 27. § (6) bekezdése szerint a döntés megalapozását szolgáló adat megismerésére irányuló igény – az (5) bekezdésben meghatározott időtartamon belül – a döntés meghozatalát követően akkor utasítható el, ha az adat további jövőbeli döntés megalapozását is szolgálja, vagy az adat megismerése a közfeladatot ellátó szerv törvényes működési rendjét vagy feladat- és

hatáskörének illetéktelen külső befolyástól mentes ellátását, így különösen az adatot keletkeztető álláspontjának a döntések előkészítése során történő szabad kifejtését veszélyeztetné.

Az Infotv. 32. §-a alapján *a közfeladatot ellátó szerv a feladatkörébe tartozó ügyekben – így különösen az állami és önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására, az állami és önkormányzati vagyon kezelésére, a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre, a piaci szereplők, a magánszervezetek és -személyek részére különleges vagy kizárólagos jogok biztosítására vonatkozóan – köteles elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását.*

Az Infotv. 37. § (1) bekezdése alapján a közzétételre kötelezett szerv tevékenységükhöz kapcsolódóan az 1. melléklet szerinti általános közzétételi listában meghatározott adatokat az 1. mellékletben foglaltak szerint közzéteszik. Ez alapján a szervezeti, személyzeti adatok tekintetében közzé kell tenni a közfeladatot ellátó szerv *vezetőinek és az egyes szervezeti egységek vezetőinek nevét, beosztását, elérhetőségét (telefon- és telefaxszámát, elektronikus levélcímét), a változásokat követően azonnal, az előző állapot törlése mellett; továbbá a szervezeten belül illetékes ügyfélkapcsolati vezető nevét, elérhetőségét (telefon- és telefaxszámát, elektronikus levélcímét) és az ügyfélfogadási rendet a változásokat követően azonnal, az előző állapot törlésével; valamint testületi szerv esetén a testület létszáma, összetétele, tagjainak nevét, beosztását, elérhetőségét, a változásokat követően azonnal, az előző állapot törlésével.*

A természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet) 4. cikkének 1. pontja szerint „személyes adat”: azonosított vagy azonosítható természetes személyre („érintett”) vonatkozó bármely információ; azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható.

A környezeti adatokra vonatkozó speciális szabályozást az Aarhusi egyezményre épülő és a közösségi jogi aktusokból eredő rendelkezéseket átültető a haza jogszabályok jelenítik meg.

Az Aarhusi egyezmény preambuluma kinyilvánítja, – egyebek mellett – azt is, hogy egyezményhez csatlakozó felek, köztük *Magyarország is, elismeri azt, hogy a hatóságok a környezeti információt a közérdek szolgálatában birtokolják,* és meggyőződése továbbá, hogy a *nyilvánosság,* illetőleg a szervezetek számára hatékony igazságszolgáltatási mechanizmusnak kell rendelkezésre állnia *érdekeik védelme és a jogszabályok érvényesítése érdekében.*

Az Aarhusi egyezmény 2. cikk c) pontja értelmében az egyezmény *hatóságként* határozza meg valamely testület vagy személy ellenőrzése alatt *állami feladatot vagy funkciót ellátó, vagy a környezettel kapcsolatos állami szolgáltatást nyújtó természetes és jogi személyeket.*

Az Aarhusi egyezmény 2. cikkének 3. pontja az alábbiak szerint határozza meg a környezeti információ fogalmát:

A „*környezeti információ*” jelent *bármely* írott, látható, hallható, elektronikus vagy egyéb formában megjelenő *információt,* melynek tárgya:

a) *a környezet elemeinek, úgymint a levegőnek és az atmoszférának, a víznek, a talajnak, a földnek, a tájképnek, a természetes élőhelyeknek, a biológiai sokféleségnek és összetevőinek,* beleértve a genetikailag módosított szervezeteket is, illetve *ezen elemek közti kölcsönhatásnak az állapota;*

b) *tényezők, úgymint anyagok, energia, zaj és sugárzás, tevékenységek és intézkedések, beleértve a közigazgatási intézkedéseket, a környezetet érintő megállapodásokat, irányelveket, jogalkotást, terveket és programokat, amelyek befolyásolják vagy befolyásolhatják a fenti a) bekezdésben*

említett környezeti elemeket, valamint a környezeti döntéshozatalban felhasznált költség-haszon, továbbá egyéb gazdasági elemzések és becslések;

c) az emberi egészség és biztonság állapota, az emberi élet, a kulturális helyszínek és az épített környezet állapota, olyan mértékben, amilyen mértékben ezeket befolyásolja vagy befolyásolhatja a környezeti elemek állapota, vagy ezen környezeti elemeken keresztül a b) bekezdésben említett tényezők, tevékenységek vagy intézkedések.

Az egyezmény 4. cikkének 1. pontja értelmében **valamennyi „Fél” biztosítja** e cikk további bekezdései függvényében, **hogy a hatóságok környezeti információ kérése esetén a nyilvánosság rendelkezésére bocsátják a kért információt** a nemzeti szabályozás keretében, ideértve, **amennyiben igénylik**, az ezen információt tartalmazó vagy azt alkotó eredeti dokumentumok másolatait: a) az információkéréshez fűződő érdek megjelölésének igénye nélkül; b) **a kért formában**, kivéve azokat az eseteket: (i) ha a hatóság számára ésszerű az információt más formában rendelkezésre bocsátani, mely esetben az eltérő rendelkezésre bocsátási forma okait is ismertetik, vagy (ii) ha az információ más formában már nyilvánosan rendelkezésre áll.

Az egyezmény 4. cikkének 3. és 4. pontja határozza meg a környezeti információra vonatkozó kérés elutasíthatóságának eseteit:

3. Környezeti információra vonatkozó kérés elutasítható, amennyiben:

a) a hatóság, melyhez a kérést benyújtották, nem rendelkezik a kért környezeti információval;
b) a kérés egyértelműen észszerűtlen, vagy túlságosan általános módon fogalmazták meg; továbbá
c) a kérés olyan anyagra vonatkozik, mely előkészítés alatt áll, vagy hatóságok belső kommunikációjára vonatkozik, abban az esetben, ha a nemzeti jog vagy szokásjogi joggyakorlat e kivételeket megállapítja, tekintetbe véve a közérdeket, amely az információ feltárásához fűződik.

4. A környezeti információra vonatkozó kérés elutasítható, amennyiben az információ feltárása hátrányosan érintené:

a) a hatósági eljárások titkosságát, ahol ezen titkosságot a nemzeti jog előírja;
b) a nemzetközi kapcsolatokat, a honvédelmet vagy a közbiztonságot;
c) az igazságszolgáltatás menetét, valamely személy azon képességét, hogy jogos bírósági eljárásban részesüljön, vagy valamely hatóság azon képességét, hogy büntetőjogi vagy fegyelmi természetű vizsgálatot folytasson le;
d) a kereskedelmi és ipari információ bizalmas jellegét, ahol ez a bizalmas jelleg méltányolható gazdasági érdekekre figyelemmel a jog által védett. *E körben azonban a környezetvédelem szempontjából releváns kibocsátási adatok nyilvánosak kell, hogy legyenek;*
e) a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat;
f) természetes személy személyi adataira és/vagy annak irataira vonatkozó titoktartási kötelezettséget, amennyiben az adott személy nem adott hozzájárulást adatainak nyilvánosságra hozatalához, feltéve, hogy a bizalmas kezelést a nemzeti jog előírja;
g) egy harmadik fél érdekeit, amely a kért információt úgy biztosította, hogy az nem volt kötelessége, nem is volt rá jogilag kötelezhető, és nem adta jóváhagyását az anyagok kiadására; vagy
h) a környezet azon részét, amelyre az információ vonatkozik, például ritka fajok tenyészhelyeit.

Az információszolgáltatás fent említett okai szűken értelmezendők, *figyelembe véve az információ feltárásához fűződő közérdeket, valamint azt, hogy a kért információ mennyiben vonatkozik a környezetbe történő kibocsátásokra.*

A környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló az Európai Parlament és a Tanács 2003/4/EK irányelv Preambulumának (10) pontja – mint a nemzeti jog által elérendő célt meghatározó jogszabály – értelmében a *környezeti információ fogalmát úgy kell pontosítani, hogy az magában foglalja az emberi egészség és biztonság állapotára vonatkozó információt, ideértve a tápláléklánc szennyeződését, az emberi életfeltételeket*, a kulturális helyszíneket és építményeket, olyan mértékben, amilyen mértékben azokat a fenti ügyek érintik vagy érinthetik.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvtv)

meghatározza, hogy mindenkinek joga van a környezeti információk megismerésére, kijelöli az információ szolgáltatására kötelezetteket és a környezeti információ közérdekű adat jellegét, rendezi a nyilvánosság körét. A törvényi szabályozás kiterjesztette az információs alapjog érvényesülését olyan garanciális előírások meghatározásával, amelyek értelmében **a környezeti információ minden közfeladatot ellátó szervnél – államigazgatás, önkormányzati igazgatás, közszolgáltatás vagy környezettel kapcsolatos közfeladat esetében – elérhető kell, hogy legyen.** A szabályozás célja, hogy ne csak az információ, hanem az azzal rendelkező szerv vagy személy azonosításra alkalmas adatai, és az általa tárolt vagy rendelkezésére álló információk felsorolása is hozzáférhetőek legyenek.

Ez alapján a Kvtv. 12. §-ban szabályozza a környezeti adatokra vonatkozó tájékozódás, tájékoztatás és nyilvánosság kérdéseit. A Kvtv. 12. § (1) és (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseiben előírja, hogy a környezet védelmével kapcsolatos állampolgári jogok gyakorlása és kötelezettségek teljesítése céljából **a közfeladatot ellátó szervek mindenki számára lehetővé teszik a környezet és az egészség lényeges összefüggéseinek, a környezetkárosító tevékenységek és azok fontosságának megismerését. Mindenkinek joga van a külön jogszabályban meghatározott környezeti információkat – mint közérdekű adatokat – megismerni.**

A Kvtv. 12. § (3)-(4) bekezdései ehhez kapcsolódóan előírják, hogy az **állami szervek, az önkormányzatok – kivéve a bíróságok és a jogalkotó szervek e minőségükben –, a környezethez kapcsolódó kötelezettséget, feladatot teljesítő vagy közszolgáltatást nyújtó, illetve az egyéb közfeladatot ellátó szervek vagy személyek (a továbbiakban: **környezeti információval rendelkező szerv**) feladatkörükben kötelesek a környezet állapotát és annak az emberi egészségre gyakorolt hatását figyelemmel kíséreni, igény esetén a rendelkezésére álló környezeti információt hozzáférhetővé tenni, rendelkezésre bocsátani, továbbá a környezeti információk külön jogszabályban meghatározott körét, illetve a birtokában levő vagy a számára tárolt információk jegyzékét elektronikusan vagy más módon közzétenni. A környezeti információval rendelkező szerv biztosítja a nyilvánosság, illetve a környezeti információt igénylő számára, hogy a környezeti információ megismerésére vonatkozó jogosultságairól tudomást szerezzen, továbbá elősegíti a környezeti információhoz való hozzájutást. E jogok előmozdítása érdekében a környezeti információval rendelkező szerv információs tisztviselőt nevezhet ki.**

A Kvtv. 12. § (5)-(7) bekezdései az általános közadatnyilvánossági szabályokhoz képest szigorúbb rendelkezéseket határoznak meg a **környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információ megismerésével kapcsolatban**, amikor kimondja, hogy az adatigényt **nem lehet arra hivatkozva megtagadni, hogy az személyes adat, üzleti titok, adótitok, fokozottan védett növény vagy állat élőhelyére, kimerülőben lévő természeti erőforrások lelőhelyére, fokozottan védett földtani természeti érték előfordulási helyére vonatkozó adat.** A törvényhely (6) bekezdése alapján, ha a megkeresett szerv nem rendelkezik a kért környezeti információval, azaz nem adatkezelő, az információ megismerésre vonatkozó igényt köteles a környezeti információval rendelkező szervnek megküldeni és erről az igénylőt értesíteni vagy tájékoztatni, hogy a kért információt mely környezeti információval rendelkező szervtől igényelheti. A törvényhely (7) bekezdésében az igény pontosításának igénylő részére való jelzésére kijelölt határidő 5 napos, ha az igény túlzottan általános vagy tartalma alapján a megismerni kívánt környezeti információ nem állapítható meg.

A Kvtv. 12. § (8) bekezdése **kötelező közzétételi kötelezettséget** állapít meg a környezetvédelmi hatóság számára: a honlapján nyilvánosságra kell hozni az olyan végleges vagy azonnal végrehajthatóvá nyilvánított határozatot, valamint a környezetvédelmi hatósági szerződést, amelynek végrehajtása **jelentős környezeti hatással jár.**

A Kvtv. 12. § (9) bekezdése alapján **a környezethasználókat is terheli adatszolgáltatási kötelezettség**, ugyanis a környezethasználó köteles az általa okozott környezetterheléssel, környezet igénybevétellel, valamint környezetveszélyeztetéssel összefüggő adatokról kérelemre bárkinek tájékoztatást adni. A tájékoztatási kötelezettség megszegése esetén a környezethasználó

törvényességi felügyeletét ellátó szerv intézkedése kezdeményezhető.

A Kvtv. 49-51/A. §-ban a környezetvédelmi információs rendszer és tájékoztatás módját, rendszerét határozza meg, a 49. § (1) bekezdése alapján a környezet állapotának és használatának figyelemmel kísérésére, igénybevételi és terhelési adatainak mérésére, gyűjtésére, feldolgozására és nyilvántartására a miniszter – a Kormány által meghatározottak szerint – mérő-, észlelő-, ellenőrző (monitoring) hálózatot, Országos Környezetvédelmi Információs Rendszert (a továbbiakban: OKIR) létesít és működtet.

A Kvtv. 51. § (1) bekezdésében kimondja, hogy **a környezet állapotára, igénybevételére és használatára vonatkozó adatok a közérdekű adatokra vonatkozó jogszabályok szerint kezelendők.** A törvényhely (3) bekezdése alapján **a lakóhelyi környezet állapotának alakulásáról a települési önkormányzat szükség szerint, de legalább évente tájékoztatja a lakosságot.**

A Kvtv. 51/A. § (1) bekezdésében – a széleskörű és a nyilvánosság számára hozzáférhető tájékoztatás biztosítása céljából – az **OKIR** interneten elérhető, nyilvános információs felülettel⁴ (a továbbiakban: publikus felület), illetve az itt tárolt adat bárki számára korlátozás- és térítésmentesen hozzáférhető, megismerhető. **A törvényhely (2) bekezdése kötelező közzétételi kötelezettséget ír elő a következő környezeti információkkal kapcsolatban: a) a környezet és annak elemei állapotával, b) a környezet igénybevételeivel, használatával, terhelésével, szennyezettségével, károsodásával, c) a környezetre hatást gyakorló tevékenységekkel és létesítményekkel, és d) a környezet- és természetvédelmi szempontból jelentős objektumokkal kapcsolatos, az OKIR-be tartozó vagy azokból származtatott környezeti információk.** A Kvtv. 51/A. § (3) bekezdése alapján a publikus felületen egyéb, az OKIR részét képező vagy azon kívül eső, **a nyilvánosság tájékoztatása szempontjából releváns környezeti információk vagy más közérdekű adatok is közzé-, illetve elérhetővé tehetők.**

A nyilvánosság környezeti információkhoz való hozzáféréseinek rendjéről szóló 311/2005. (XII.25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 2. §-a a környezeti információk definíciójának meghatározásai az Aarhusi egyezményben foglalt fogalmakat tükrözik:

A megjelenési formájától függetlenül **környezeti információ minden olyan információ (adat), amely vonatkozik a) a környezetre, illetve a környezeti elemek állapotára** - ideértve a biológiai sokféleséget és annak összetevőit, valamint a géntechnológiával módosított szervezeteket -, **valamint az ezen elemek közötti kölcsönhatásra; b) a környezetterhelésre**, ideértve a zaj, sugárzás, hulladék, radioaktív hulladék környezetbe történő közvetlen vagy közvetett kibocsátására, **ha az hatással van vagy valószínűleg hatással lehet a környezetre a) pontban meghatározott elemekre; c) környezettel összefüggő intézkedésekre**, különösen az azokkal kapcsolatos ágazati politikára, jogszabályokra, tervek, programokra, megállapodásokra, illetve az a) és b) pontban meghatározottakra hatással lévő vagy valószínűleg hatással lévő tevékenységekre, valamint a környezet és a környezeti elemek védelmére hozott intézkedésekre és tevékenységekre; d) a környezetvédelmi jogszabályok végrehajtásáról szóló jelentésekre; e) a c) pontban említett intézkedések és tevékenységek keretein belül használt, költséghatékonysági és más gazdasági elemzésekre és feltevésekre; f) az emberi egészség és biztonság állapotára - ideértve az élelmiszerlánc szennyeződését, az emberi életfeltételeket, a kulturális helyszíneket és építményeket - amennyiben azokra a környezeti elemek állapota vagy ezeken az elemeken keresztül a b) vagy c) pontban említett bármilyen tényező vagy intézkedés hatással van vagy hatással lehet.

A Korm. rendelet 3. §-a a környezeti információval rendelkező szerv számára közzétételi kötelezettséget állapít meg a nyilvánosság számára a következő környezeti információkat tartalmazó dokumentumok tekintetében: a) a nemzetközi szerződések, jogszabályok, ideértve az Európai Közösségi jogi aktusok, valamint ezek végrehajtásáról szóló jelentések; b) a környezettel kapcsolatos ágazati politikák, stratégiák, tervek és programok, valamint ezek végrehajtásáról szóló

⁴ <http://web.okir.hu/hu/>

jelentések; c) a környezetállapot-jelentések; d) a környezetre hatást gyakorló vagy valószínűleg hatást gyakorló tevékenységek eseti vagy folyamatos megfigyeléséből származó adatok vagy az ezeket összefoglaló adatok; e) a környezeti elemekre vonatkozó környezeti hatástanulmányok és kockázatelemzések; f) külön jogszabályban meghatározottak, különösen a szerv birtokában levő vagy a számára tárolt környezeti információk jegyzéke.

A Korm.rendelet 5. §-a arról is rendelkezik, hogy **a környezeti információval rendelkező szerv a környezetterhelésre, kibocsátásokra vonatkozó adatokról környezeti információra vonatkozó információkérés teljesítése során tájékoztatja az igénylőt a mérési eljárásokra vonatkozó információ helyéről, amennyiben ez rendelkezésre áll, ideértve az információ összeállításánál használt elemzési, mintavételi és minta-előkezelési módszereket is, vagy a használt szabványosított eljárásról szóló tájékoztatást.** A 6. § alapján **az emberi egészséget vagy a környezetet érő közvetlen fenyegetés esetén - függetlenül attól, hogy emberi tevékenység vagy természeti ok idézi elő -, a környezeti információval rendelkező szerv a birtokában lévő vagy számára tárolt környezeti információt közzéteszi a várható kihatással érintett lakosság számára azonnal és késedelem nélkül, lehetővé téve a fenyegetésből származó kár megakadályozására vagy csökkentésére irányuló intézkedések megtételét.**

A Hatóság korábbi ügyeiben⁵ vizsgálta a környezeti adatokhoz való hozzáférést és rámutatott arra, hogy a Kvtv. 51. § (1) bekezdése **alapján a nyers, még kiértékelés előtt álló, levegőterheltségi szintre vonatkozó adatok is közérdekű adatok, mivel a környezet állapotára, igénybevételére vonatkoznak.** Előfordulhat, hogy a nyers adatok kiértékelése, validálása az eredeti adatoktól eltérő eredményre vezet. Ezért valóban felmerülhet kérdésként, hogy olyan adatokat ki kell-e adni, amelyek még esetlegesen változhatnak. Az Aarhusi Egyezmény végrehajtási útmutatója, az Egyezmény Jogérvényesítő Bizottsága és az Európai Bíróság ítéletei szerint **a környezeti információ fogalmát tágan kell értelmezni.** Az Aarhusi Egyezmény Jogérvényesítő Bizottsága⁶ az ACCC/C/2010/53 sz. ügyben azt állapította meg, hogy **az Aarhusi Egyezmény 4. cikk 1. bekezdését sérti a nyers adatokra vonatkozó adatigények nem teljesítése.** Ugyanis a környezeti információ Egyezmény szerinti fogalma tág, nincs leszűkítve a feldolgozott adatokra. A Jogérvényesítő Bizottság **azt javasolja, hogy amennyiben a közfeladatot ellátó szervnek kétségei vannak a nyers adatok kiadásával kapcsolatban, a nyers adatok kiadásakor tájékoztassák az adatigénylőt arról, hogy a rendelkezésre bocsátott környezeti információk nyers adatok, nem dolgozták fel azokat a nyers környezeti adatok feldolgozására vonatkozó szabályok szerint.** A Hatóság erre tekintettel és a Kvtv. 12. § (3) bekezdése alapján a nyers levegőterheltségi adatok kiadását írta elő a környezethez kapcsolódó feladatot teljesítő szerv számára.

A Hatóság az információs szabadság hazai gyakorlatának feltérképezése és hatékonyságának növelése című kiemelt projekt keretében a környezeti adatokhoz való hozzáférés szabályozása és gyakorlata körében 2022-ben átfogó vizsgálatot⁷ készített.

A vizsgálati anyag kifejtette, hogy **a környezeti adatokhoz legalább három jogcímen lehet hozzájutni: a közérdekű adatok általános, alapvetően alkotmányos alapú szabályai szerint, a környezeti adatokhoz való hozzájutás speciális szabályai segítségével, valamint személyi és tárgyi értelemben korlátozottabb mértékben a közigazgatási eljárás során.** Az adatszolgáltatás lehet **passzív, igénylésre történő vagy aktív, a hatóságok által igénylés nélkül közzétett információ,** valamilyen fizikai formában, újságokban, hivatalos lapokban vagy a helyben szokásos eszközökkel,

⁵ NAIH/2019/5627. és NAIH/4044/2023. számú ügyek

⁶ Aarhus Convention Compliance Committee (ACCC): az Aarhusi Egyezmény Jogérvényesítő Bizottsága, 2002-ben hozták létre, független testületként működik, tevékenysége az egyezmény céljainak megvalósulását, teljesítését, felülvizsgálatát segíti elő

⁷ Adatszolgáltatási mátrix, avagy ki kicsoda az információs szabadság terén. A környezeti adatokhoz való hozzáférés szabályozása és gyakorlata. A KÖFOP-2.2.6-VEKOP-18-2019-00001 azonosító számú „Az információs szabadság hazai gyakorlatának feltérképezése és hatékonyságának növelése” című kiemelt projekt, EX ANTE Tanácsadó Iroda Kft, 2022., from: https://infoszab.hu/sites/default/files/2022-12/Adatszolgáltatasi_matrix.pdf

de leginkább az interneten, a hatóság honlapján. *A környezeti adatok tartalma szerint megkülönböztetünk környezetállapoti (immissziós) és kibocsátási, terhelési (emissziós) adatokat.* Az adatszolgáltatásra vonatkozó szabályok általában kitérnek az adatszolgáltatás határidejére, formájára, költségeire, valamint a kivételek (sőt, alkivételek) egyes csoportjaira. A közigazgatási döntések nyilvánosságának sajátossága, hogy a közigazgatási eljárásban résztvevő feleken kívül bizonyos esetekben mások is értesülhetnek ezekről a döntésekről. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) egyes közzétételi szabályai alapján bizonyos ügyekben a közigazgatási hatóság köteles a döntéseit közzétenni. Ha a döntés nyilvánosságát törvény nem korlátozza, a végleges döntést bárki megismerheti az abban szereplő személyes és minősített adatok kivételével.

A Hatóság a környezeti információkhoz való hozzáférés *hazai bírósági gyakorlatát* is elemezte. A közigazgatási hatóság által kezelt adat kérdéskörét vizsgálta az a jogeset⁸, amelyben a bíróság ezzel összefüggésben kifejtette, hogy *az adatkezelői minőséghez az is elegendő, hogy az alperes a birtokába jutott adatot kezeli (adatkezelő).* Nyilvánvaló, hogy egy hatósághoz beadott kérelmek olyan adatok, amiket a hatóság kezel, önmagában is, de azért is, mert a kérelmeknek megfelelően valamilyen eljárást is lefolytat ezekben az ügyekben.

A Hatóság átfogó kutatásában a *döntésselőkészítő anyagokkal kapcsolatban* is vizsgálódott. A közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való jog korlátozását érintően az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatával⁹ összhangban levezette, hogy az olyan szabályok, amelyek diszkrecionális jogkört adnak az adatkezelő szervnek a közérdekű adatokhoz való hozzáférés megtagadására, önmagukban alapjogsértőek, ha nem társulnak az adatnyilvánosságot biztosító megfelelő garanciális szabályokkal, így az indokolási kötelezettséggel. A döntés megalapozásául szolgáló adatnak elsősorban a különféle tervezetek, vélemények, belső munkaszervezéshez kapcsolódó adatok tekinthetőek, a szerv befolyástól mentes működése érdekében. Kétségtelen, hogy a köztisztviselői munka színvonalának és hatékonyságának az egyik biztosítéka lehet, hogy a köztisztviselők döntésselőkészítése szabadon, informálisan és a nyilvánosság nyomásától mentesen folyik. Ezért *az aktanyilvánosság alapvetően a közbülső munkaanyagokra nem, hanem csak a végeredményre vonatkozik.* Ahogy önmagában az igényelt adat döntésselőkészítő jellege még nem vonja maga után kötelező erővel a közérdekű adat nyilvánosságtól való elzárását, úgy ehhez hasonlóan a döntés meghozatala sem jelenti kényszerítően a döntésselőkészítő jelleg megszűnését és az igényelt közérdekű adat kiadásának kötelezettségét. *Az adatkezelő szerv vezetőjének mérlegelést igénylő döntésétől függ, hogy a döntés megalapozását szolgáló adat megismerésére irányuló igényt – a törvényben meghatározott tíz éves időtartamon belül – elutasítja vagy sem. Amennyiben azonban az adatkezelő szerv vezetője a közérdekű adat kiadásának megtagadása mellett dönt, azt az Alaptörvényből levezethető, valamint a törvényben meghatározott szempontoknak megfelelően indokolni köteles. A megismerésre vonatkozó igény csak akkor utasítható el, ha az a szerv törvényes működési rendjét vagy feladat- és hatáskörének illetéktelen és külső befolyástól mentes ellátását, így különösen az adatot kezelő álláspontjának a döntések előkészítése során történő szabad kifejtését a kérés teljesítése valóban, bizonyíthatóan veszélyeztetné. A bírósági gyakorlatban a környezeti adatok megismeréséhez fűződő alkotmányos érdekek, különösen, ha az állami, adófizetői pénzforrások átláthatósága is kérdéses, általában erősebbek, mint a közigazgatási döntésselőkészítés titkosságával kapcsolatos érdekek.*

A Hatóság vizsgálati anyagában a környezeti információk, adatok megismerhetőségével kapcsolatban hangsúlyozta korábbi – a fentiekben bemutatott – állásfoglalásának¹⁰ megállapításait és rámutatott arra, hogy **környezeti információ** a környezetterhelésre, ideértve a zaj, sugárzás, hulladék, radioaktív hulladék környezetbe történő közvetlen vagy közvetett kibocsátására (pl. **szennyező anyagok** levegőbe, **talajba**, felszín alatti vízbe **történő kibocsátása**) vonatkozó adat,

⁸ Debreceni Törvényszék G.40.062/2017/13.

⁹ 5/2014. (II. 14.) AB határozat

¹⁰ NAIH/2017/2408/2/V. számú állásfoglalás

információ.

Mindezek alapján konkrét kérdéseire a Hatóság az alábbi válaszokat adja:

1. Az Infotv. a személyes adatok védelméhez és a közérdekű adatok nyilvánosságához fűződő alapjogok érvényesítésének módját szabályozza. Az Infotv. 3. § 1. pontjában meghatározott, illetve az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 1. pontja alapján az ott említett „érintett” mint természetes személy a személyes adatok védelmével, kezelésével összefüggő fogalom, aki az ezzel kapcsolatos jogérvényesítési eljárás alanya. A közfeladatot ellátó szerv által kezelt adat nyilvánossága pedig az információszabadság, a közadatnyilvánosság tárgyát képezi. Tehát, az Infotv. 3. § 1. pontja és az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 1. pontja szerinti „természetes személy”, mint az információs önrendelkezési jog (adatvédelem) „érintettje”, ennek fogalmi eleme, a természetes személy *nem* értelmezhető a közfeladatot ellátó szerv tevékenységét ellátó személlyel összefüggésben.

2. Előljáróban a Hatóság vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket ismerteti:

A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) általános magatartási követelményekre vonatkozó rendelkezéseiben szabályozza a munkavállaló magatartásával, véleménynyilvánításával kapcsolatos előírásokat. A Mt. 8. § (1) bekezdése alapján *a munkavállaló a munkaviszony fennállása alatt* – kivéve, ha erre jogszabály feljogosítja – nem tanúsíthat olyan magatartást, amellyel munkáltatója jogos gazdasági érdekeit veszélyeztetné. A Mt. 8. § (2) bekezdésének első fordulata szerint *a munkavállaló munkaidején kívül sem tanúsíthat olyan magatartást*, amely – különösen a munkavállaló munkakörének jellege, a munkáltató szervezetében elfoglalt helye alapján – közvetlenül és ténylegesen alkalmas *munkáltatója jó hírnevének*, jogos gazdasági érdekének vagy a munkaviszony céljának veszélyeztetésére. A Mt. 8. § (3) bekezdése alapján *a munkavállaló véleménynyilvánításhoz való jogát a munkáltató jó hírnevét, jogos gazdasági és szervezeti érdekeit súlyosan sértő vagy veszélyeztető módon nem gyakorolhatja*. A Mt. 8. § (4) bekezdésének második fordulata szerint *a munkavállaló nem közölhet illetéktelen személlyel olyan adatot, amely munkaköre betöltésével összefüggésben jutott a tudomására, és amelynek közlése a munkáltatóra vagy más személyre hátrányos következménnyel járhat. A titoktartás nem terjed ki a közérdekű adatok nyilvánosságára és a közérdekből nyilvános adatra vonatkozó, törvényben meghatározott adatszolgáltatási és tájékoztatási kötelezettségre*.

A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.) 77. § (6) bekezdése alapján a Magyar Kormánytisztviselői Kar (a továbbiakban: MKK) tagja olyan tény, információt, megoldást vagy adatot, amelyet a kormányzati igazgatási szerv jogos érdekei, illetve működése, valamint a közszolgálat érdekei, illetve működése védelmében kifejezetten bizalmasan vagy minősített adatként való kezelésre történő utalással hozott tudomására, *semmilyen módon nem hozhatja nyilvánosságra és azt az e törvényben meghatározott célok elérésén kívüli tevékenységben semmilyen módon nem használhatja fel*. A törvényhely (7) bekezdése szerint az MKK tagja a tevékenysége során tudomására jutott információkat csak a kormányzati igazgatási szerv jogos érdekeinek, illetve működésének, valamint a közszolgálat érdekeinek, illetve működésének veszélyeztetése, valamint a személyiségi jogok megsértése nélkül hozhatja nyilvánosságra.

A munkavállalói véleménynyilvánítás korlátozása nem csak a munkahelyen irányadó, jogvita esetén a bíróság a munkavállaló munkaidőn kívül tanúsított magatartását is figyelembe veszi. Az Alkotmánybíróság a munkavállaló véleménynyilvánítási szabadságával kapcsolatos döntésében¹¹ kifejtette, hogy a munkavállaló véleménye nem élvez a véleménynyilvánítás szabadságának oltalmát, ha célja munkáltatója által képviselt értékrend, vagy értékalapú meggyőződést megtestesítő politika nyílt bírálata, megkérdőjelezése vagy aláásása. Mindez a munkaviszony

¹¹ 14/2017. (VI. 30.) AB határozat

alapvető sajátosságának számító úgynevezett „hűség”, illetve titoktartási kötelezettségekből is következik, amelyek alapján a munkavállaló hozzájárul a munkáltató céljainak hatékony eléréséhez. A megalapozott munkavállalói vélemény képviselője hivatalos úton a munkaszervezeten belül a felettes vezetőn vagy a munkavállalói érdekképviselőn (pl. szakszervezet) keresztül érvényesíthető.

Közfeladatot ellátó szerv tagjaként Ön a szerv vezetője vagy beosztott tisztviselője, munkavállalója, vagy megbízás keretében alkalmazott munkavállaló. A Mt., a Kit., más szolgálati jogviszonyt rendező jogszabályok, továbbá a vezetők jogállását meghatározó intézményi jogszabályok, valamint a megbízási szerződés olyan magatartási, etikai szabályozást írnak, írhatnak elő – illetve visszautalhatnak az Mt. vonatkozó rendelkezéseire – az ilyen szervek vezetői, munkavállalói számára, amelyek a munkakör betöltésével, ellátásával összefüggésben tudomásra jutott adat, információ vonatkozásában titoktartást állapítanak meg, és amelynek megszegése azonnali hatályú felmondás jogkövetkezményét vonhatja maga után. A szolgálati jogviszonyok szabályozásának sajátosságaira tekintettel a Mt. általános szabályozását a speciális szolgálati szabályozás (pl. Kit.) szűkítheti, annál szigorúbb feltételeket is megállapíthat.

A fentiek értelmében a hatáskörében eljáró közfeladatot ellátó szerv dönthet adatigénylés esetén annak teljesítése során, a kötelező közzétételi kötelezettség teljesítése során vagy a közigazgatási eljárásban hozott döntés, illetve a környezeti adatokra vonatkozó *szakvélemények, számítások, elemzések* – jogszabályban előírt – közzétételével a nyilvánosságra hozatalról. A döntési jogkörben eljáró szakmai vezető, a szolgálati út betartásával dönthet a környezeti adat kiadásáról, hivatalos nyilvánosságra hozataláról vagy – indokolási kötelezettség mellett – annak megtagadásáról az Infotv. vagy az Ákr. rendelkezései alapján. Amennyiben Ön a közfeladatot ellátó szerv beosztott alkalmazottja, Önt kötik a munkakörében alkalmazandó jogszabályok – így a nyilvánosságra hozatal tekintetében az Infotv. vagy az Ákr. rendelkezései is – és a munkaköri kötelezettségből adódó titoktartási szabályok, így „magánszemélyként” nem tehet közzé a szerv tevékenységével kapcsolatos adatot jogszerűen, egyrészt az eljárási, valamint a munkajogi szabályok megsértése és annak jogkövetkezménye miatt, másrészt azért, mivel a szerv tevékenységét illetően Ön nem magánszemélynek minősül, hanem a közfeladatot ellátó szerv feladatkörében eljáró személynek. Az adat kiadását, illetve közzétételét követően azonban szabadon terjeszthető (a közérdekből nyilvános személyes adat kivételével, e tekintetében a célhoz kötött adatkezelés a terjesztés során szab korlátot), ugyanakkor a munkajogi szabályok Önt még ekkor is kötelezik.

3. A fentiek alapján igen, az Infotv., Ákr. rendelkezéseibe, eljárási és munkajogi szabályozásba ütköző lehet. Az adat kiadását, illetve közzétételét követően azonban szabadon terjeszthető, ugyanakkor a munkajogi szabályok Önt még ekkor is kötelezik.

4. A fentiek alapján igen, ez ugyanúgy az Infotv., Ákr. rendelkezéseibe, eljárási és munkajogi szabályozásba ütköző lehet, ugyanakkor a munkajogi szabályok Önt még ekkor is kötelezik.

5. Igen, a *környezeti információkra vonatkozó adatok* a fentiekben kifejtettek értelmében *közérdekű adatok*.

6. Igen, ezek is mint *környezeti információkra vonatkozó adatok közérdekű adatok*.

7. Igen, ezek is mint *környezeti információkra vonatkozó adatok közérdekű adatok*.

8. Igen, ezek is mint *környezeti információkra vonatkozó adatok közérdekű adatok*. A más által létrehozott adatok tekintetében a felhasználás során a közfeladatot ellátó szerv adatkezelő.

9. Igen, ezek is mint *környezeti információkra vonatkozó adatok közérdekű adatok*.

10. Igen, ezek is mint *környezeti információkra vonatkozó adatok közérdekű adatok*.

11. A válaszban a Hatóság részben visszautal a 2. kérdésre adott válaszára, továbbá a kifejtett álláspontjának megfelelően leszögezi, hogy **a közfeladatot ellátó szerv jogosult és köteles környezetszennyező tevékenységgel kapcsolatos hatósági eljárásban, a közfeladatot ellátó szerv munkája során keletkező vagy más által létrehozott közérdekű adat nyilvánosságra hozatalára az Infotv. vagy arra vonatkozó más jogszabályi rendelkezések alapján. Ez a kötelezettség közérdekű adatigénnyel is kikényszeríthető.** Az adat kiadását, illetve közzétételét követően szabadon terjeszthető.

12. Az Infotv. 26. § (2) bekezdés alapján közérdekből nyilvános személyes adatok tekintetében fontos kiemelni, hogy a megismerésükre ugyan a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, de *ezen adatok személyes adat jellege is megmarad. Az adatvédelem legfontosabb garanciája: a célhoz kötött adatkezelés elve tehát ezen adatok kapcsán is alkalmazandó. Az adatkezelés célja* ezen adatok tekintetében ugyanaz, mint a közérdekű adatok nyilvánosságának és a 26. § (2) bekezdés célja: *a közhatalom gyakorlásának, a közügyek intézésének és ezzel összefüggésben a közpénzek felhasználásának átláthatósága és nyilvánosság általi kontrollja.* E célok tehát korlátot szabnak az Infotv. 26. § (2) bekezdés alapján kezelt személyes adatok tekintetében is, azok *nem használhatók fel visszaélészerűen, például valamely konkrét személy elleni – közfeladatával össze nem függő – személyes támadásra vagy személyes konfliktusok kezelésére.*

Az Infotv. 37. § (1) bekezdése alapján a kötelező közzététellel lehet jogszerű az ott megjelölt adatok nyilvánosságra hozatala, tehát a közfeladatot ellátó szerv *vezetőinek és az egyes szervezeti egységek vezetőinek neve, beosztása, elérhetősége (telefon- és telefaxszáma, elektronikus levélcíme), továbbá a szervezeten belül illetékes ügyfélkapcsolati vezető neve, elérhetősége (telefon- és telefaxszáma, elektronikus levélcíme), valamint testületi szerv esetén a testület létszáma, összetétele, tagjainak neve, beosztása, elérhetősége.*

Felhívom szíves figyelmét, hogy a Hatóság – eljárási kereteket nélkülöző, konzultációs válaszként kiadott – jelen tájékoztatása sem jogszabálynak, sem egyéb jogi eszköznek nem tekinthető, az normatív jelleggel, jogi erővel, illetve kötelező tartalommal nem rendelkezik.

A Hatóság jelen ügyben rendelkezésre bocsátott információk alapján kialakított jogértelmezése más hatóságot, a bíróságot és az adatkezelőt nem köti, annak csak iránymutató jellege van. Az állásfoglalás, tájékoztatás kiadása tehát nem mentesíti annak címzettjét, illetve az adatkezelőt saját jogi álláspontja kialakításának szükségessége és különösen – a fentiekben foglaltak szerint - az adatkezelésért fennálló felelősség alól.

Budapest, elektronikus aláírás és időbélyeg szerint

Üdvözlettel:

Dr. habil. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

Mellékletek:
Nincs.

Kérem, válaszában hivatkozzon a levél ügyiratszámára.